

Радыё Свабоды © 2011 РС | Усе правы захаваныя.

<http://www.svaboda.org/content/article/1047927.html>

Let's write and read Podlachian

аўтар Ян Максімяк

Вайкі

Недзе з год таму я раздрукаваў свой падляскі пераклад рамана нарвэскага пісьменьніка Тар'ей Вэсаса „Várnatt” („Vesnianaja pòč”) і даў яго пачытаць сваёй маме ў Беластоку. — *Siête, mamo, napisane po-našomu*, — было адзіным папярэджаннем, якое я зрабіў ёй перад чытаннем. Мама свабодна чытае па-польску і па-беларуску, але тэкст па-падляску бачыла ўпершыню. Яна таксама ўпершыню бачыла „беларускую лацінку”, якая стала асновай падляскага альфабэту. Я вельмі хваляваўся — як-ніяк, першы ў сьвеце чытач падляскай мовы ў маім правапісе — але зусім непатрэбна. Мама стала чытаць гладка, як быццам усё жыццё нічога іншага не чытала. — *Nu i jak čytajecie?* — запытаўся я, калі мама дайшла да канца старонкі. — *Bájki*, — адказала яна.

Bajki — адно з тых файных падляскіх слоў, якіх няма нідзе больш на сьвеце. Яно неадменнае і можа выконваць функцыі прыметніка і прыслоўя, у залежнасьці ад кантэксту. Абазначае памяркоўна станоўчую якасьць або стан. *Vón bajki chlopec* (ён неблагі хлопец). *Jak žyvetsie? Bajki* (някепска, добра). Маме чыталася па-нашаму *bajki*. Я быў шчаслівы.

Мама прачытала гэты раман — які распавядае аб нязвыклых прыгодах пятнаццацігадовага хлопца ва ўласным доме цягам аднае нязвычайнае ночы — за два дні. Я заўважыў, што яна чытала сабе ўголас — безумоўна, каб лепш схопліваць сэнс з гукаў слоў (якія яна за сваё жыццё чула сотні і тысячы разоў), а ня зь іхнага выгляду (бо ж ня бачыла іх ніколі раней). *I jak tobiè knižka?* — запытаўся я, чакаючы яшчэ большай пахвалы. — *Ja ne rozumieju, našto lude pišut takije bzdury. A šče menš rozumieju, našto inšy lude jich perakladajut*, — сказала мама. А потым дакінула зь хітраватай усмешкай: — *Ale jak perekladeš šče što-leń z takich bzduruv, to prynesi i mniè počytati*.

Чым ёсьць падляская мова сёньня?

Пакуль што ў падляскіх тэкстах на Беластоцчыне — а яны, хоць і нягуста, але ствараюцца і па-за сям'ёй Максімякоў — пануе правапісны разнабой. Па-першае, няма згоды, ці пісаць па-падляску кірыліцай, ці лацінкай. Я мяркую, што з практычнага гледзішча лацінка — куды лепшы выбар за кірыліцу. Таму што пасля палітычнага зьлёму ў Польшчы ў 1989 г. беластоцкія беларусы сталі жахліва хутка развучацца чытаць кірылічныя тэксты (большыня перастала цікавіцца кірыліцай, калі са школаў у масавым парадку вывелі навучаньне расейскай мовы). Іншы мяркуюць, што кірыліца — гэта „наша родная маці”, — а таму трэба заставацца ёй верным аж да скону апошняга беларуса ў Польшчы. Па-другое, правапісны разнабой бярэцца з таго, што на падляскія гаворкі людзі найчасцей глядзяць праз прызму польскай ці беларускай моваў, фаналіягійных сыстэмы якіх значна адрозніваюцца ад падляскай. Таму выкарыстаньне правапісных прыёмаў *per analogiam* з польскай або беларускай мовамі не заўсёды прыводзіць да такіх самых графічных вынікаў ва ўсіх падляскіх тэкстах. Па-трэцяе, падляскія гаворкі на Беластоцчыне распадзяляюцца на дзьве выразныя дыялектныя зоны, якія немагчыма зьвесці да аднае артаграфічнае сыстэмы (прыкладам, мусова выбіраць паміж напісаньнямі *choditi* і *chodytu* або *dieti* і *děty*). Урэшце, неразбярэжыха пануе ў графічным афармленьні дыфтонгаў, якія ёсьць адной з найважнейшых фанэтычных асаблівасьцяў гаворак.

Па сутнасьці, мой пераклад рамана „Vesnianaja pòč” ёсьць першым тэкстам па-падляску, правапіс якога абапіраецца непасрэдна на фаналіягійную сыстэму падляскіх гаворак (кажучы дакладна — гаворак *лаўночна-заходняй* дыялектнай зоны падляскай мовы, якой характэрныя вымаўленьні тыпу *robiți, pudkoročuvati, zima, nichto, kuneč, tiěsto, biěty, korcê, zôrka, kôti*) і скарыстоўвае фанэматычны прынцып запісу зычных як асноўны. Гэты правапіс ужывае набор графічных знакаў ведамых як „беларуская лацінка” плюс чатыры дадатковыя знакі для абазначэньня падляскіх гукаў, што не сустракаюцца ў беларускай мове — парных па звонкасьці/глухасьці мяккіх зычных *d'* і *f'* ды дыфтонгаў *ê* і *ô*.

У падляскай мове тры дыфтонгі: *iê* [i^he], *ê* [ʲe] і *ô* [ʲo]. Дыфтонг *iê* атрымаем, пачынаючы вымаўляць [i] і плаўна пераходзячы да [e]; дыфтонг *ê* ёсьць вынікам плаўнага пераходу ў вымаўленьні ад [y] да [e]; *ô* артыкулюецца пры плаўным пераходзе ад [u] да [o]. Паколькі дыфтонг *iê* выступае толькі пасля мяккіх або памякчаных зычных, а дыфтонг *ê* толькі пасля зацьвярдзелых зычных [ž], [š], [č] і [r], абодва гэтыя гукі можна разглядаць як пазыцыйныя варыянты аднае фанэмы, якую мы пазначаем як <ê>. Дыфтонг *ô* прадстаўляе асобную фанэму <ô>. (Ідэю скарыстаць графэмы *ê* і *ô* для пазначэньня падляскіх дыфтонгаў дапамог мне высьпеліць беларускі лінгвіст і паліглёт Сяргей Шупа. Дзякуй! Падляскі народ павінен паіць яго задарма да канца свайго існаваньня!)

У падляскай мове дыфтонгі заўсёды пад націскам. Гэта значыць, што ў простым слове можа выступіць толькі адзін дыфтонг. Гэтае правіла пераносіцца і на добра ўсвоеныя складаныя словы, напрыклад: *sinokôs* (*siěno + kositi*), *Bilostôk* (*biěty + stôk*). Дыфтонгі *iê* і *ê* выступаюць або ў сярэдзіне, або ў канцы слова (у сярэдзіне слова яны наагул выступаюць там, дзе ў стараславянскай мове стаіць галосная „яць”). Дыфтонг *ô* выступае амаль выключна ў сярэдзіне слова. Мне ведамыя толькі два выпадкі, калі *ô* выступае на пачатку падляскага слова: *ôvsianka* (*ôvsiisko*), *ôš* (*ôška*). У іншых выпадках, калі для *ô* „этымаліягійна трэба” выступіць на пачатку слова, дыфтонг папярэджаецца пратэтычнай зычнай *v*: *vôlcha, vôsim, Vôrla, vôn*.

Акрамя наяўнасьці дыфтонгаў, да найбольш характэрных фанэтычных рысаў падляскай мовы належаць дыспаляталізацыя губных і зубных зычных перад этымаліягійным *e* (*besiěda, pečatka, deseť, tečy, zemla, sestra, veliki, meža, nebo*); *оканьне* і *уканьне* ў ненаціскных складах (*korôva, dorobiti, pomohčy, zadovolóny, žôlub, nučliěh, pudložyti*); памякчанасьць губных і зубных зычных перад *i* ды *iê* (*biti, biěh, pivo, piěna, zima, ziěle, sivy, siěty, divo, diělo, ticho, tiěh, miły, miěra, vidno, viěra, nikoli, niě*).

У нармалізаванай падляскай мове назіраецца чаргаваньне пачатковага ненаціскага *u* з *v* перад зычнымі (і прыназоўніка *u* з *v*), падобна як гэта адбываецца ў беларускай у выпадку *u* і *ŭ*: *vôn ustydavsiě, vony vstydalisiě, ja vže tut, uže večur, vôn u nas, vona v nas*.

У падляскай мове, падобна як у беларускай і польскай, выступае рэгрэсіўная асыміляцыя, у выніку якой звонкія зычныя перад глухімі аглушаюцца, а глухія перад звонкімі аванчаюцца.

Карэляцыю па звонкасьці/глухасьці ўтварае 9 пар падляскіх зычных: [b]-[p], [d]-[t], [d']-[t'], [g]-[k], [h]-[ch], [z]-[s], [z']-[s'], [ž]-[š], [dž]-[č].

Зубныя *z* і *s* перад мяккімі зычнымі [z'], [s'], [d'], [t'], [n'], [l], [j] і памякчанымі зычнымі [b'], [p'], [v'], [m'] у падляскай мове зьмякчаюцца, падобна як у беларускай, але значна слабей (у нармалізаваным правапісе гэтае зьмякчэньне не пазначаецца — *zmiět, zniav, sniěh, spiť*).

Карэляцыю па цвёрдасьці/мяккасьці ў падляскай мове ўтварае 6 пар зычных: [d]-[d'], [t]-[t'], [n]-[n'], [z]-[z'], [s]-[s'], [t]-[t].

Фанэмы <g>, <f>, <dz>, <dž> — „чужыя” для падляскай мовы: <g> і <f> выступаюць толькі ў словах запазычаных з польскай і эўрапейскіх неславянскіх моваў (найчасцей праз польскую), а <dz> і <dž> толькі ў словах запазычаных з польскай, беларускай і балцкіх моваў.

Што далей?

Наперадзе, як заўсёды, беспрасьветна і страшна. Аб чым, зрэшты, час ад часу нагадвае мне жонка: „Тут у Празе калісьці ўжо быў адзін, які хацеў навучыць беларусаў пісаць і чытаць па-свойму. Ты забыўся, што ў яго атрымалася?”

Тым ня менш:

Сёньня мы з братам Аляксандрам, які жыве ў Беластоку, адчынілі сайт, прысьвечаны нармалізацыі падляскай мовы (<http://svoja.org>). Паглядзім, што з гэтага атрымаецца. Сайт інтэрактыўны, нам можна пісаць, з намі можна спрачацца, нас можна ляяць і размазваць па сьценах. З сайту можна таксама спампаваць згаданую

„Vesnianuju nōč” і граматыку падляскай мовы (яна, праўда, яшчэ не закончаная). І можна паслухаць, як гучыць падляская мова — родная мова пераважнай бальшыні беларусаў Польшчы.

Гэтая дыскусія закрытая.

Сартаваць камэнтары

Камэнтары

Імя: **толькі цытата і спасылка**

17.03.2008 18:07

Ідэальна ў беларусаў не бывае, не зважаючы на гэта некаторым падабаецца заставацца вечнымі ідэалістамі.

Сяргей Астрavec. Падляская мова <http://nn.by/index.php?c=ar&i=13366>

Імя: **Crazy**

17.03.2008 20:06

Куды толькі не ідуць грошы амерыканскіх падаткаплацельшчыкаў: ужо і на рэкламу ды стварэнне "падляскай мовы" на кароткіх хвалях ды ў інтэрнэце

Імя: **Ян Максіюк**

18.03.2008 09:06

Адна з галоўных статутных мэтаў Радыё Свабода — перадаваць беларусам інфармацыю, якой яны ня маюць шанцаў атрымаць з дзяржаўных СМІ. Якраз у гэтым выпадку амерыканскі падаткаплацельшчык атрымаў максымум з таго, што мог атрымаць за свае грошы. Служба імгненна зрэагавала ня толькі на істотную лінгвістычную падзею ў беларускай прасторы, але да самой інфармацыі дадала неблагі (bajki) лінгвістычны камэнтар, як і належыць салідным і адказным журналістам :) Так што вы за амерыканцаў не перажывайце.

Падумайце часам і пра тое, на што ідуць грошы беларускіх падаткаплацельшчыкаў. І напішыце або пазваніце нам, калі ёсьць ахвота.

Імя: **Запрудскі**

18.03.2008 11:08

Спадар Ян,

Ці не былі б вы так ласкавы патлумачыць, які сэнс укладаеце ў словы "ЛІНГВІСТЫЧНАЯ падзея"? У нас тут часам менскія мудрагелі, перакладаючы, ставяць "лінгвістычны" (прыкладам, з анг. linguistic) замест "моўны". Ці маеце вы на ўвазе "падзея ў лінгвістычнай навуцы"?

Імя: **Ян Максіюк**

18.03.2008 11:39

Калі нехта знаёміць публіку з граматыкай і слоўнікам мовы, пра якую лінгвісты наогул ня чулі, то хіба гэта ня ёсьць „лінгвістычная падзея”? Ну, за тэрміналогію спрачацца ня буду (хіба што за падляскую:)). Але тое, што мы з вамі тут дыскутуем пра гэтую новую мову, я называю „моўнай падзеяй”. Ці ня маю рацыі?

Імя: **Запрудскі**

18.03.2008 12:29

Моўная, грамадска-культурная ці грамадска-палітычная (у перспектыве) падзея -- згодзен. Што лінгвістычная -- маю засцярогі.

Імя: **Дуглас Горад: Минск**

18.03.2008 16:08

Блин, тут белорусы по-белорусски уже в большинстве не говорят, а он еще и подляскую пиарит. Ну, пропиарил, дальше что? А ничего, Максимюк хоть на завтрак себя зарабиу и то благо.)))

Імя: **I.**

19.03.2008 13:19

Padzieja sagraudy cikavaja. i vitalnaja. pa sutnasci znikaje padlaski dyjalekt. dumaju, hety pieraklad josc daninnoj svajoj rodnaj movie. Adzinaja prosba, nie zabyvajecisia sp.Jan pra pieraklady na biel.sucasnuju movu. Zdajecca, nie natda vy ciesycie nas u hetaj halinie.

Імя: **Ян Максіюк**

19.03.2008 14:41

У тым, што ў мяне амаль не застаецца часу на пераклады на беларускую, не падляская мова вінаватая (ці, дакладней, яе віна тут мінімальна), а польская. Беларуская літаратура мае цяпер свае „пяць хвілін” у Польшчы — ёсьць спонсары і выдаўцы ва Ўроцлаве, зь якімі я супрацоўнічаю. Супрацоўнічаць мушу, бо ёсьць грошы, а (пакуль што) няма зашмат перакладчыкаў. У апошнія гады я прыклаў руку да перакладаў Арлова, Хадановіча, Разанава, Акудовіча і Бабкова (Акудовіч выйшаў нядаўна, Бабкоў выйдзе неўзабаве). Ну вось, знакавыя фігуры сённяшняй беларускай культуры — выдаўцы просяць, перакладзі, бо празь нейкі час можа ня быць другой такой нагоды. Як ім тут адмовіць?

Ды усё ж такі нешта зрабілася мне і па-беларуску. Найперш, раман „Лядовы палац” Т. Вэсаса (апублікаваны ў „АРХЭ”), потым падборка дацкага паэта Г. Норбрандта. Рыхтую пераклад вельмі прыгожага і шчыmlівага зборнічка аднаго чэскага паэта, таксама для „АРХЭ”.

Імя: **Стась**

19.03.2008 20:45

Вялікі дзякуй шаноўнаму сп. Максіюку за яго высілкі ў захаванні і пашырэнні падляскае мовы, бо лічу, што гэта станоўча адбіваецца і на лёсе беларускае (ці калізаўгодна “вялікалітоўскае”) мовы. Грунт: а) захоўваецца (павялічваецца?) разнастайнасьць беларускіх гаворак і моўных варыянтаў, што робіць мову больш жывучаю і ўніаерсальнаю, а значыцца і перспектывы нашага народа больш аптымістычнымі; б) файна, што робіцца ўсё гэта лацініцаю. ;-)

Усьцешаны таксама, што гэтая тэма так кранула наведвальнікаў сайту. Значыцца - “правільной догогой идёте, товагищ...”

Імя: **Crazy**

20.03.2008 14:45

А як ляхі ставяцца да падляскай мовы? І ці не назіраем мы тут закладванне падмурку беларускай біблiонскай вежы?

Імя: **Ян Максіюк**

20.03.2008 15:19

Ня ведаю. Палакі, відаць, яшчэ не ачомаліся ад навіны, бо ніякай рэакцыі я ня бачыў ні ня чуў:)

Ды пра якую вежу можа йсці гаворка? У беларусаў у Беларусі была адна нацыянальная мова — беларуская — і надалей яна і застаецца. Была спроба стварыць беларускую нацыянальную „мікрамову” — палескую — але няўдалая.

Перапіс 2002 году ў Польшчы выявіў дзьве „хатнія” мовы беларусаў Падляшша: беларускую (82%) і польскую (18%). Аднак у гэтай „беларускай” лічбе фактычна скрываюцца дадзеныя датычныя гаворак дзьвюх моваў: падляскай (3/4) і беларускай (1/4). Гэтыя дадзеныя прыблізныя, але яны выразна сьведчаць пра два істотныя факты: а) вельмі шпаркімі тэмпамі ідзе палянізацыя беластоцкіх беларусаў; б) беларуская літаратурная мова (мова асьветы і выданьняў) ужо амаль ня мае апоры ў жывых гаворках на Падляшшы. Трымаюцца яшчэ сьак-так падляшы, але і яны зьнікнуць, калі ім не

надаць нейкай дапамогі. Я не прыдумаў нічога лепшага, як стварыць пісьмовы стандарт з падляскіх гаворак і ўвесці яго ў публічнае карыстаньне. Гэта наўрад ці спадабаецца палякам. Карацей, падляская бабілёнская вежа мае тры беларускія пакоі і адзін украінскі (1400 падляшоў (падляшukoў) на Беластоцчыне запісалася ўкраінцамі).

Імя: **А**

20.03.2008 20:32

Сп. Максіюк, Вы пішаце, што "падляская мова - родная мова пераважнай бальшыні беларусаў Польшчы", дык вы хто - беларусы ці не? Калі людзі Падляшша адчуваюць сябе асобным народам, я магу зразумець Вашу дзейнасць, але калі не... дык бракуе слоў. Нашаму народу сёння пагражае цалкавітая асыміляцыя (і ў Польшчы, і ў Беларусі), і болей за ўсё нам усім (беларусам/літвінам/крывічам і г.д. -ужо гэтыя назвы сьведчаць пра тое, што адбываецца з намі) не стае _еднасьці_ дый _згоды_. Няўжо Вы - чалавек адукаваны - гэтага не разумееце?? P.S. Лінгвістычнае. Я не эксперт (хаця маю добрую лінгвістычную адукацыю), але Ваша "мова" вельмі прыпамінае старабеларускую, нават дыфтонгі. Дык можа лепей заняцца нармалізацыяй сучаснай беларускай? Няма добрых слоўнікаў, няма тэрміналогіі ў шмат якіх абшарах ведаў, няма добрых перакладаў сучасных заходніх аўтараў, няма навуковых дасьледваньняў, якія дапамаглі бы ачысьціць нашу мову ад расейскіх ды польскіх моўных калек etc etc..

Імя: **Ян Максіюк**

21.03.2008 09:09

Я ўжо стаіўся паўтараць у камэнтах пад гэтым і папярэднім блогам, што не вярблюд:) Хоць, канешне, разумею зьбянтэжанасьць некаторых маіх суразмоўцаў, якія прывыклі думаць у схеме: адзін народ — адна культура — адна мова. У прывязанасьці беларускага мысьленьня да гэтай схэмы мне бачацца астаткі савецкага сьветапогляду, але, магчыма, я памыляюся. У кожным разе, я ніякім чынам не хачу нікога абразіць ці падкалоць. У Заходняй Эўропе, калі выключым Францыю, якая стараецца асыміляваць усіх і ўся ў французскай культуры і мове, усе іншыя дзяржаўныя ўтварэньні больш ці менш шматмоўныя і шматкультурныя. Але не ўсе зь іх шматнацыянальныя. Ёсьць фруліянская, ладзінская, сардынская і шмат якія іншыя рэгіянальныя мовы ў Італіі акрамя італьянскай (большасьць зь іх навучаюць у школе, побач зь італьянскай), але італьянскі народ — адзін. Вы пра гэта ня ведалі? Ці возьмем згаданую ўжо Швайцарыю, дзе чатыры мовы — французская, нямецкая, італьянская і рэтараманская — але народ зноў жа адзін. Ці Нарвэгія — bokmål і nynorsk (у якой процьма мясцовых падварыянтаў) — але народ адзін і непадзельны. Калі ім можна, дык чаму нам, беластоцкім беларусам, ня можна мець дзьве нацыянальныя мовы — беларускую і падляскую? Як бы там ні было, мы ўжо ад амаль чатырох гадоў у Эўропе.

Я ня буду займацца нармалізацыяй беларускай мовы, бо дзеля гэтага ёсьць безьліч значна лепшых спэцыялістаў чым я. Але мне вельмі прыемна перакладаць літаратуру на беларускую мову, і гэта я буду рабіць. А ваша заўвага наконт падабенства падляскай і старабеларускай моваў вельмі слушная. Чытаючы Статуты ці літоўскія мэтрыкі, я маю ўражаньне, што гэта гавораць мае продкі зь вёскі Ляхі:) Так што, натуральна, беларусы-падляшшы таксама прэтэндуюць на спадчыну ВКЛ, што завецца старабеларускай мовай. Прыватна я думаю, што падляшшы маюць якраз найбольшае права на гэта — іхная мова найменей аддалілася ад старабеларускай:)

Імя: **А.**

21.03.2008 15:01

Ну я нічога пра верблюдаў не пісаў :)

Вы не маеце рацыі, калі падаёце прыклады Італіі, Нарвэгіі і г.д. Я прафэсійна займаюся ангельскай і італьянскай мовамі, і магу Вас упэўніць: без адзінай мовы (створанай на падставе паўночных дыялектаў у 19-м ст.) не было б Італіі. Самі Італьянцы так гавораць, нават на Сардынні. Сёння італьянскія дыялекты існуюць, але дзяржава ставіцца да гэтага ня вельмі прыхільна. А перад усім, ані Італьянцам, ані Нарвэгам, ані Немцам не пагражае поўная асыміляцыя так як нам. Вы самі вырашаеце чым займацца, а чым не, я толькі прапаную задумацца, ці гэта дапаможа нам як народу ўратаваць нашу культуру і спадчыну.

Ваш сайт мне спадабаўся, Ваш (прабачце, але я ў гэтым перакананы) дыялект мне таксама вельмі падабаецца (тым больш, мая бабця паходзіла з Падляшша), але, на вялікі жаль, сёння нашаму народу пагражае поўная асыміляцыя - ці Вы думаеце іначай, ці ня бачыце гэтага ў штодзённым жыцьці? Нашай мэтай нумар 1 павінна быць дасягненьне згоды дый еднасьці, а не вырашаньне хто мае большае права на спадчыну ВКЛ. Выкарыстайце свае непаўторныя веды і досьвед, дапамажыце адрадыць дый ачысьціць нашу супольную мову ад русіцызмаў/палянізмаў/саветызмаў і г.д. А дыялекты няхай існуюць побач, як у Італіі ці Нямецчыне...

Імя: **Ян Максіюк**

21.03.2008 15:48

Паколькі гэты блог і дыскусія абсоўваецца ўсё глыбей пад цяжарам іншых матэрыялаў Радыё Свабода, я запрашаю ўсіх ахвотных перанесці яе на сайт Svoja.org. Сайт прысьвечаны падляскай мове, але дыскутаваць на ім можна таксама пра кожную іншую мову і ўсё ёй рэlevantнае: культурную і нацыянальную ідэнтэчнасьць, літаратуру, разьмежаваньне моваў, як ратаваць Беларусь і Падляшша, etc. Ёсьць таксама месца (Usiaki Perdoly:)), дзе можна пісаць пра што заўгодна. Можна пісаць ананімна — тады постынгі правярае мадэратар/адміністратар, а можна і зарэгістравацца — тады няма ніякай цензуры:)

У падсумаваньне гэтага абмену думкамі на сайце Свабоды, за які ўсім сардэчна дзякую, я хацеў бы зацываць верш аднаго з клясыкаў падляскай літаратуры (у ёй ёсьць клясыкі і мадэрністы, але няма яшчэ постмадэрністаў):

*** **

JANKOVI KUPALI

(na pametku)

Ja ne bačuv tebe, bracie,
Nikdy v žyčiu j v oko,
Ale dušu tvoju baču
I ciniu vysoko.

Z твоjim viêřšom pred očuma
Ja ne raz oplakav
Svoho kraju biêdnu dolu
J ziomkuv — neborakuv.

Bo j moja očyžna, bracie,
Jak ne rôdna v Boha,
Tež terpiêla zavše muki
I byla uboha.

A teper, jak voroh jeji,
Nivečyt, kaliêčyt,
Vže j sam Boh jôj tyje rany

Bodaj čy zaličcyt.

A Pudlasie i Ruś Biëła,
Jak dwië sestry rôdny.
Mov odnoho člonki tiëła,
Byli b zavše zhôdny.

Ale dola jich lichaja
Zdavna rozluczyła
I obom tiażki na šyju
Kameń nałożyla.

I stohnali vony, j stohnut,
I budut stohnati,
Bo to mačocha jich dola,
A ne rôdna mati.

To ž, z nas kožny, chto včuvaje
Cienžar toho losu,
Jak brat brata nech ratuje
Od tiažkoho ciosu.

A choč mnië b iti nehože
V rômniaščki z toboju,
Ja vitaju tebe, ziomku,
Bračkoju rukoju.

Tvojië dumy, tvojië slozy
Narud tvôj ociënit
I potômok tvoje jmenie
Vnukovi namiënit.

A od mene mojim vnukam
Nic sia ne zostane
I moja nikčemna slava
Tak jak sniëh rozstane.

Nech rozstane, aby soncie
Było teple j jasne.
Ščob jim liëpša była dola,
Žycie sviëtje j krasne!

1918

На Svoja.org раскрывем ідэнтычнасьць гэтага дзядзькі, калі хто не здагадаецца...
